

ยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
STRATEGIC FOR EDUCATIONAL MANAGEMENT REPORT TOWARD COMMUNITY OF
BASIC EDUCATION SCHOOL

โชติมนต์ แก้วมณี¹

นพดล เจนอักษร²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ (1) องค์ประกอบของยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (2) ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ (3) ยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การดำเนินการวิจัย มี 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนการค้นคว้าตัวแปรเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษา 2) ขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือวิจัย และ 3) ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลคือ 1) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง 2) แบบสอบถามความคิดเห็น และ แบบตรวจสอบความเหมาะสม กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยคือโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 100 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 6 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา 2 คน รวมทั้งสิ้น 600 คน สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ และเทคนิคขั้นต้นรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญและจัดทำข้อมูลโดยใช้การทดสอบไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า

1) องค์ประกอบของยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ การจัดทำรายงานผลการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ กลยุทธ์การออกแบบเนื้อหาและการเผยแพร่รายงาน การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย/ผู้รับสาร ความชัดเจนของเนื้อหา กลยุทธ์การสื่อสารไปสู่ชุมชน การวางแผนกลยุทธ์ในการจัดทำรายงาน การนำเสนอข้อมูลประกอบการรายงาน และ การใช้เทคนิคโน้มน้าว

2) ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความกลมกลืนสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในเกณฑ์ดี

3) ยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความถูกต้องเชิงทฤษฎี มีความครบถ้วน มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ต่อการประยุกต์ปรับใช้และเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

¹ นักศึกษาปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

These research objectives were to determine (1) the components of strategies for educational management report toward community of basic education schools (2) the components relationship of strategic for educational management report toward community of basic education school and (3) strategic for educational management report toward community of basic education school. The research comprised 3 procedures as follow : 1) research documents 2) developing instrument 3) data analysis. The instrument employed for data collection were 1) semi-structured interview 2) opinionnaire and 3) checklist form. The sample in this research was 100 basic education schools. The respondents were 2 school director 2 academic department's teacher 2 and 2 school committees total 6 person : 1 school. The statistics for analyzing the data were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, exploratory factor analysis, path analysis and connoisseurship.

The research findings were as follows :

(1) The components of strategies for educational management report toward community of basic education schools include make report education good quality, strategic determine and present report, analysis of receiver, data of clearly, strategies of communication to community, plan strategic in make report, present data with report and motivation technique.

(2) The components of strategies for educational management report toward community of basic education school are relationship in good level.

(3) The strategies determine for educational management report toward community of basic education school have relationship of strategies for education management report which were found propriety, feasibility, utility and accordance with research theoretical frameworks.

Keyword: Strategic for Educational Management Report

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบัน เป็นโลกที่มีการติดต่อสื่อสารแบบไร้พรมแดนทำให้ความรู้ข่าวสาร วิทยาการและเทคโนโลยีในด้านต่างๆ มีการหลั่งไหลและรู้จักกันคืออย่างทั่วถึง ทำให้พลโลกมีความรู้ความชำนาญในด้านต่างๆ มากขึ้นกว่าสมัยก่อน จึงเป็นส่วนหนึ่งทำให้ประเทศกำลังพัฒนา ได้มีโอกาสและพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นเช่นเดียวกับประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งจากการที่โลกได้มีการเปลี่ยนแปลงทำให้มีการแข่งขันกันสูงขึ้นในทุกระดับอาชีพ เนื่องจากการพัฒนาทางด้านวัตถุ เทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสารสนเทศ ซึ่งประเทศไทยก็เช่นกันได้มีการพัฒนาเช่นเดียวกันกับทุกๆประเทศ คือ การพัฒนาในด้านเศรษฐกิจสังคมและการศึกษาของประเทศให้บรรลุเป้าหมายในวันข้างหน้าประเทศไทยได้เร่งสร้างกลไกในการพัฒนาและเสริมสร้างสมรรถนะของตนเองในประชาคมโลก โดยมุ่งพัฒนาศักยภาพของคนและกำลังคนให้มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอ

รัฐบาลและพลเมืองในเกือบทุกประเทศเห็นความสำคัญและส่วนดีของการศึกษา โดยเห็นว่าการศึกษาคือประโยชน์มากแก่ตนเองและประเทศชาติ การศึกษาช่วยให้มนุษย์มีการพัฒนาและฉลาดขึ้น รวมถึงเป็นการยกฐานะทางด้านสังคมให้สูงขึ้น ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงส่วนมากมักมีรายได้สูง ประเทศที่มีพลเมืองที่มีการศึกษาจะเป็น

ประเทศที่มีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และการปกครอง รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ จึงทุ่มเทงบประมาณไปเป็นจำนวนมากเพื่อการจัดการศึกษา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยพัฒนาคนในสังคมให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมและคุณภาพ แต่อย่างไรก็ตามการจะพัฒนาคนให้มีคุณภาพตามเจตนารมณ์ดังกล่าวนั้น การศึกษาเองจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพด้วย นั่นคือสามารถที่จะพัฒนาคนและสังคมให้มีความเจริญงอกงามได้อย่างสมดุล ซึ่งคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในยุคปัจจุบันต้องคำนึงถึงการเอื้อประโยชน์ของทั้งสถานศึกษา สังคม ชุมชนและนักเรียนที่เข้ามาศึกษาในสถานศึกษานั้นๆ ฉะนั้นจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสถานศึกษาที่จะต้องมีการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบองค์ประกอบของยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อทราบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อทราบยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สมมติฐานการวิจัย

1. องค์ประกอบของยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพหุตัวแปร
2. ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพหุตัวแปร
3. ยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีลักษณะสอดคล้องกับความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีการศึกษา

เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (mixed methodology) ที่มีแผนแบบการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดียวตรวจสอบสภาวะการณ์ไม่มีการทดลอง (The one shot non-experimental case study design)

การศึกษานี้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. จัดเตรียมโครงการวิจัย เป็นขั้นตอนการจัดเตรียมโครงการตามระเบียบวิธีการดำเนินการวิจัย โดยศึกษาเรื่องยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษา จากเอกสาร ตำรา ข้อมูล สถิติ การวิจัย ของบุคคล และหน่วยงานต่าง ๆ รวมถึงวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษา เพื่อจัดทำโครงการการวิจัยโดยขอคำแนะนำความเห็นในการจัดทำ

โครงการการวิจัยจากอาจารย์ที่ปรึกษา และนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อเสนอขออนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์

2. การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนการศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรม เพื่อสร้างและพัฒนาเครื่องมือ นำไปทดลองใช้ปรับปรุงคุณภาพแล้วสรุปข้อมูลเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การรายงานผล การศึกษาวรรณกรรมเอกสารงานวิจัยหลักการทฤษฎีที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ นำข้อสรุปที่ได้มาสังเคราะห์ (content synthesis) เพื่อใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามแบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) และนำแบบสอบถามที่ได้ใช้สัมภาษณ์แบบปฏิสัมพันธ์ (interactive interview) ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจง (purposive method) และมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ สร้างเครื่องมือ และพัฒนาเครื่องมือ โดยนำบทสรุปตัวแปรด้านยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์ (content synthesis) และแบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) เป็นแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ (Check list) สอบถามความคิดเห็นว่าองค์ประกอบของการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรเป็นอย่างไร ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของไลเคิร์ต (Likert's five rating scale) ได้ข้อคำถามจำนวน 79 ข้อ นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ (Index of Item-objective Congruence: IOC) หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) 5 โรงเรียน โรงเรียนละ 6 คนจำนวน 30 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน ครูผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเดียวกัน 2 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา 2 คน นำผลที่ได้มาความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.931

3. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงภาคีวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญในการสัมภาษณ์และ ทำหนังสือคำร้องถึงบัณฑิตวิทยาลัย ผ่านทางภาควิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 100 โรงเรียน เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลและในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยส่งแบบสอบถามถึงผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 100 โรงเรียน จำนวน 600 ฉบับ และขอให้แต่ละสถานศึกษาส่งแบบสอบถามคืนแก่ผู้วิจัยทางไปรษณีย์

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15,030 โรงเรียน และเลือกศึกษาเฉพาะโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่เท่านั้น เพราะโรงเรียนขนาดเล็กมีผู้บริหารและครูไม่ถึง 6 คน ต่อโรงเรียน โดยใช้ตารางประมาณการขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ยามานะ (Yamane) ได้โรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นตัวอย่างจำนวน 100 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน ครูผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเดียวกัน 2 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 600 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรพื้นฐาน คือ ตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานด้านบริหารหรือครูผู้ปฏิบัติการสอน บทบาทหน้าที่ในโรงเรียน และจำนวนนักเรียนในโรงเรียน

2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นผลจากการสรุปแนวคิดทฤษฎีของนักวิชาการที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ฮาโรลด์ ดี ลาสเวลล์ (Harold D. Lasswell), เดวิด เค.

เบอร์โล (David K. Berlo), แชนนันและวีเวอร์ (Shannon and Weaver), ออสกู๊ดและชรามม (Osgood and Schramm), พอล เอฟ ลาซาร์ส เฟลด์ (Paul F. Lazarsfeld), คาร์ล โฮฟแลนด์ (Carl Hovland), เคิร์ต เลวิน (Kurt Lewin), นอร์เบิร์ต วินเนอร์ (Norbert Wiener), เอเวอเรตต์ เอ็ม โรเจอร์ส (Everett M. Rogers), เวสต์ลีย์ และ แม็คลีน (Westley & Maclean) และผลการสรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ได้จากการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ที่ได้จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยนำข้อมูลมาสรุปเป็นตัวแปรที่ศึกษา

2.2 การวิเคราะห์คะแนนคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อและในภาพรวม และวิเคราะห์ค่าระดับคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าข้อความนั้นเป็นองค์ประกอบของยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษา มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง เห็นด้วยว่าข้อความนั้นเป็นองค์ประกอบของยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษา มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นเป็นองค์ประกอบของยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัด

การศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษา มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ไม่เห็นด้วยว่าข้อความนั้นเป็นองค์ประกอบของยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษา มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าข้อความนั้นเป็นองค์ประกอบของยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษา มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

2.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis) ผู้วิจัยได้ตรวจสอบจำนวนแบบสอบถามที่เหมาะสมที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบซึ่งจำนวนที่มากกว่า 300 อยู่ในเกณฑ์ดีและสอดคล้องกับ ทาบาซนิค และไฟเดล (Tabachnick and Fidell) ที่ยืนยันว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบ ต้องมีตัวอย่างอย่างน้อย 300 ตัวอย่าง ซึ่งงานวิจัยนี้เก็บแบบสอบถามได้จำนวน 600 ฉบับ จึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis) ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการวิเคราะห์องค์ประกอบนั้นผู้วิจัยวิเคราะห์ด้วยวิธีการสกัดปัจจัยแบบการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (principal component analysis) และหมุนแกนขององค์ประกอบแบบตั้งฉาก (orthogonal rotation) ด้วยวิธีแวนิแม็กซ์ (varimax rotation) โดยข้อตกลงเบื้องต้น ในการศึกษาครั้งนี้ใช้เกณฑ์ในการเลือกองค์ประกอบที่มีน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ที่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งเป็นค่าน้ำหนักที่มีนัยสำคัญในทางปฏิบัติ (practically significant) ค่าไอเกน (eigenvalues) มากกว่า 1 ซึ่งเป็นที่นิยมใช้อย่างกว้างขวาง และมีตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบมีจำนวน 3 ตัวแปรขึ้นไปตามเกณฑ์ของไคเซอร์ (Kaiser's Criterion) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ ประกอบด้วย Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy (KMO) และ Bartlett's Test of Sphericity ใช้วัดความเหมาะสมของข้อมูลว่าเหมาะสมที่จะใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบหรือไม่ ซึ่งไคเซอร์และไรซ์ (Kaiser and Rice) ได้ทำการศึกษาค่า KMO (Kaiser -

Meyer - Olkin measure of sampling adequacy) ในการวัดความเหมาะสมของข้อมูลว่าควรใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบหรือไม่ และได้สรุปว่า ถ้าค่า KMO ≥ 0.8 แสดงว่าข้อมูลชุดนั้นสามารถใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบได้ดี นอกจากนี้ การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยค่าสถิติทดสอบ Bartlett's Sphericity Test มีนัยสำคัญทางสถิติ (sig 0.00 < 0.05) แสดงว่าเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นข้อมูลที่ได้จึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (path analysis)

4. เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้สมบูรณ์ ผู้วิจัยใช้เทคนิคการยืนยันรูปแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurs) และประมวลผลโดยการทดสอบ χ^2 (ไคสแควร์)

ผลการศึกษา

การวิจัย เรื่อง ยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ข้อค้นพบดังนี้

1. องค์ประกอบของยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ เรียงตามน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปหาน้อย คือ การจัดทำรายงานผลการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ กลยุทธ์การออกแบบเนื้อหาและการเผยแพร่รายงาน การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย/ผู้รับสาร ความชัดเจนของเนื้อหา กลยุทธ์การสื่อสารไปสู่ชุมชน การวางแผนกลยุทธ์ในการจัดทำรายงาน การนำเสนอข้อมูลประกอบการรายงาน และการใช้เทคนิคโน้มน้าว โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 องค์ประกอบที่ 1 “การจัดทำรายงานผลการศึกษามีประสิทธิภาพ” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 13 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.505 – 0.736 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues) เท่ากับ 10.975 และค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance) เท่ากับ 13.892 เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 1

1.2 องค์ประกอบที่ 2 “กลยุทธ์การออกแบบเนื้อหาและการเผยแพร่รายงาน” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 17 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.514 – 0.787 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues) เท่ากับ 10.414 และค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance) เท่ากับ 13.183 เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 2

1.3 องค์ประกอบที่ 3 “การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย/ผู้รับสาร” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 8 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.582 – 0.727 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues) เท่ากับ 5.466 และค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance) เท่ากับ 6.919 เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 3

1.4 องค์ประกอบที่ 4 “ความชัดเจนของเนื้อหา” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 6 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.577 – 0.746 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues) เท่ากับ 5.061 และค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance) เท่ากับ 6.406 เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 4

1.5 องค์ประกอบที่ 5 “กลยุทธ์การสื่อสารไปสู่ชุมชน” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.658 – 0.745 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues) เท่ากับ 4.958 และค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance) เท่ากับ 6.276 เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 5

1.6 องค์ประกอบที่ 6 “การวางแผนกลยุทธ์ในการจัดทำรายงาน” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 4

ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.803 – 0.863 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues) เท่ากับ 4.061 และค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance) เท่ากับ 5.140 เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 6

1.7 องค์ประกอบที่ 7 “การนำเสนอข้อมูลประกอบการรายงาน” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 4 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.549 – 0.680 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues) เท่ากับ 3.207 และค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance) เท่ากับ 4.059 เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 7

1.8 องค์ประกอบที่ 8 “การใช้เทคนิคการโน้มน้าว” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 4 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.559 – 0.773 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues) เท่ากับ 2.701 และค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance) เท่ากับ 3.419 เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 8

จากการยืนยันองค์ประกอบของยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นว่า องค์ประกอบของยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 8 องค์ประกอบ มีความถูกต้องเชิงทฤษฎี ครอบคลุม เหมาะสม มีความเป็นไปได้ต่อการประยุกต์ปรับใช้ และเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการวิเคราะห์เส้นทางเชิงสาเหตุ (Path Analysis) มีความกลมกลืนสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในเกณฑ์ดี มีค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบโมเดล คือ ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square: χ^2) มีค่าเท่ากับ 38.02 (p-value = 0.7690) แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

อิทธิพลทางตรง เรียงลำดับตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการจัดทำรายงานผลการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ จากมากไปหาน้อย คือ การวางแผนกลยุทธ์ในการจัดทำรายงาน กลยุทธ์การออกแบบเนื้อหา และการเผยแพร่รายงาน กลยุทธ์การสื่อสารไปสู่ชุมชน การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย/ผู้รับสาร การนำเสนอข้อมูลประกอบการรายงาน ความชัดเจนของเนื้อหา การใช้เทคนิคการโน้มน้าว

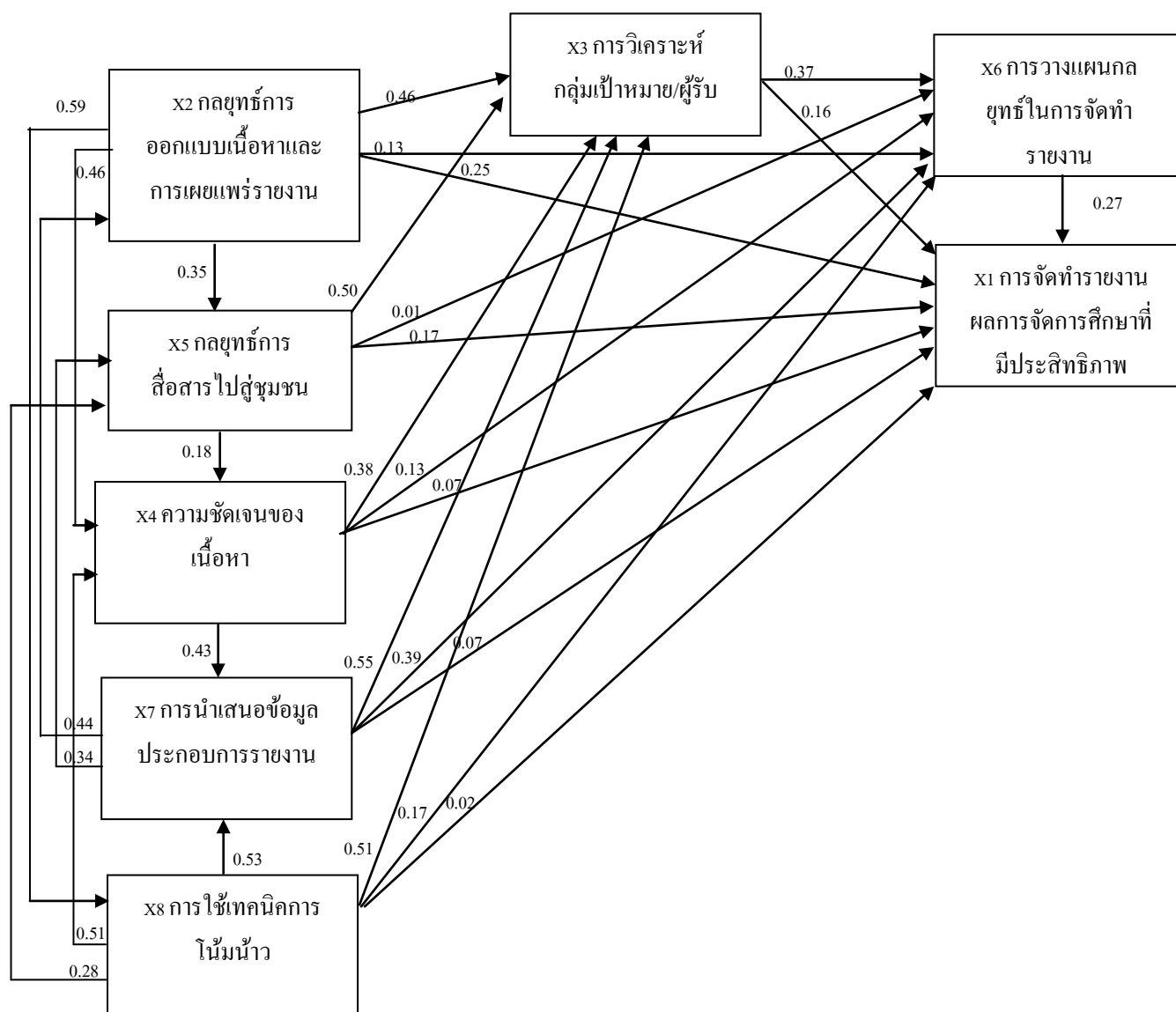
อิทธิพลทางอ้อม เรียงลำดับตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการจัดทำรายงานผลการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ จากมากไปหาน้อย คือ การใช้เทคนิคการโน้มน้าว การนำเสนอข้อมูลประกอบการรายงาน กลยุทธ์การออกแบบเนื้อหา และการเผยแพร่รายงาน ความชัดเจนของเนื้อหา กลยุทธ์การสื่อสารไปสู่ชุมชน

อิทธิพลรวม เรียงลำดับตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการจัดทำรายงานผลการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ จากมากไปหาน้อย คือ กลยุทธ์การออกแบบเนื้อหาและการเผยแพร่รายงาน การนำเสนอข้อมูลประกอบการรายงาน การใช้เทคนิคการโน้มน้าว กลยุทธ์การสื่อสารไปสู่ชุมชน การวางแผนกลยุทธ์ในการจัดทำรายงาน ความชัดเจนของเนื้อหา การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย/ผู้รับสาร

3. การกำหนดยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ตรวจสอบรูปแบบยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษา พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบความสัมพันธ์ของยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัด

การศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ นั้น มีความถูกต้องเชิงทฤษฎี มีความครบถ้วน มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ต่อการประยุกต์ปรับใช้ และเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ ส่วนความแตกต่างของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษา พบว่า กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นแตกต่างกับกลุ่มครู มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดทำรายงานผลการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ด้านความชัดเจนของเนื้อหา และด้านการวางแผนกลยุทธ์ในการจัดทำรายงาน ส่วนกลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นแตกต่างกับกลุ่มกรรมการสถานศึกษา มี 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดทำรายงานผลการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ด้านกลยุทธ์การออกแบบเนื้อหา และการเผยแพร่รายงาน ด้านการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย/ผู้รับสาร ด้านความชัดเจนของเนื้อหา ด้านการวางแผนกลยุทธ์ในการจัดทำรายงาน ด้านการนำเสนอข้อมูลประกอบการรายงาน และด้านการใช้เทคนิคโน้มน้าว ส่วนกลุ่มครูมีความคิดเห็นแตกต่างกับกลุ่มกรรมการสถานศึกษา มี 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดทำรายงานผลการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ด้านกลยุทธ์การออกแบบเนื้อหา และการเผยแพร่รายงาน ด้านความชัดเจนของเนื้อหา ด้านการวางแผนกลยุทธ์ในการจัดทำรายงาน ด้านการนำเสนอข้อมูลประกอบการรายงาน และด้านการใช้เทคนิคโน้มน้าว

สรุปความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ นำเสนอได้ดังแผนภูมิ

Chi-Square = 38.02, df = 9, P-value = 0.7690, RMSEA = 0.027

แผนภูมิ: แสดงรูปแบบความสัมพันธ์ของยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ด้านนโยบาย

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรนำองค์ประกอบของยุทธศาสตร์การจัดทำรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษา ทั้ง 8 องค์ประกอบ ได้แก่ การจัดทำรายงานผลการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ กลยุทธ์การออกแบบเนื้อหาและการเผยแพร่รายงาน การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย/ผู้รับสาร ความชัดเจนของเนื้อหา กลยุทธ์การสื่อสารสู่ชุมชน การ

วางแผนกลยุทธ์ในการจัดทำรายงาน การนำเสนอข้อมูลประกอบการรายงาน และการใช้เทคนิคการโน้มน้าว นำไปกำหนดนโยบายและทิศทางเพื่อใช้กับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับชุมชน

2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรนำความสัมพันธ์ของยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนในแต่ละองค์ประกอบ มากำหนดยุทธศาสตร์การจัดทำรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชน

ไปใช้กับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งมีการติดตาม
ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

ด้านการนำไปปฏิบัติ

1. สถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรพัฒนาให้สถานศึกษา
มีองค์ประกอบของยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัด
การศึกษาต่อชุมชนครบทั้ง 8 องค์ประกอบ ซึ่งประกอบด้วย
การจัดทำรายงานผลการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ
กลยุทธ์การออกแบบเนื้อหาและการเผยแพร่รายงาน การ
วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย/ผู้รับสาร ความชัดเจนของเนื้อหา
กลยุทธ์การสื่อสารสู่ชุมชน การวางแผนกลยุทธ์ในการ
จัดทำรายงาน การนำเสนอข้อมูลประกอบการรายงาน และ
การใช้เทคนิคการโน้มน้าว เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์การ
รายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำข้อค้นพบจาก
การศึกษาไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการกำหนดยุทธศาสตร์
การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชน โดยให้
ความสำคัญในเรื่องของการจัดทำรายงานผลการจัด
การศึกษาที่มีประสิทธิภาพ การวางแผนกลยุทธ์ในการ
จัดทำรายงาน การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย/ผู้รับสาร กลยุทธ์
การออกแบบเนื้อหาและการเผยแพร่รายงาน ความชัดเจน
ของเนื้อหาในรายงาน กลยุทธ์การสื่อสารไปสู่ชุมชน การ
นำเสนอข้อมูลประกอบการรายงาน รวมทั้งการใช้เทคนิค
การโน้มน้าวและนำความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบ
ไปพิจารณาในการกำหนดยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัด
การศึกษาด้วย

3. การกำหนดยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัด
การศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา
ควรให้ความสำคัญกับการให้ ครู และกรรมการสถานศึกษา
มีส่วนร่วมในการจัดทำยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัด
การศึกษาต่อชุมชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดในแต่ละ
องค์ประกอบของยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัด
การศึกษาต่อชุมชน
2. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบยุทธศาสตร์
การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนที่ประสบผลสำเร็จ
3. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลหรือมี
อิทธิพลที่ทำให้ยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษา
ต่อชุมชนมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. การวิเคราะห์ตัวสถิติขั้นสูงด้วย
SPSS กรุงเทพฯ : บริษัทธรรมสาร จำกัด,
2550.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, พิมพ์
ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒประสานมิตร 2540.
- สมควร กวียะ. ทฤษฎีการสื่อสารประยุกต์
กรุงเทพมหานคร : อักษราพัฒนการพิมพ์,
2546.
- Abbas Tahakkori and Charies Tedlie, **Mixed
Methodology : Combining Qualitative
and Quantitative Approaches** Thousand.
Oaks, California : Sage, 1998.
- A. L. Comrey and Lee. H.B., **A First Course in
Factor Analysis, 2nd ed.** Hillsdale, NJ :
Lawrence Erlbaum Associates. Publishers,
1992.
- Arthur A. THOMPSON Jr. , A.J. STRICKLAND III ,
John E. GAMBLE, CRAFTING &
EXECUTING STRATEGY, New York : The
McGraw-Hill Companies, 2007.
- Baldwin, Mark D. **"Implementation of Strategic
Planning in a Public School. Setting : A
Case Study,"** Dissertation Abstracts
International, 1994.

- Barbara G. Tabachnick and Linda S. Fidell, **Using Multivariate Statistics** New York : Harper & Row Publishing, 2001.
- Belbase. Kakh N. **“Problems of Planning and Implementing Vocational Education’s In a Developing Country: A Case of Nepal,”** Dissertation Abstracts International. August, 1982.
- Berio. อ้างถึงใน คณะกรรมการกลุ่มผลิต, **ปรัชญานิเทศศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร** นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2548.
- Carl Hovland. อ้างถึงใน คณะกรรมการกลุ่มผลิต, **ปรัชญานิเทศศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร** นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2548.
- Cronbach. Lee J. **Essentials of psychology Testing.** 3rd ed. New York : Harper & Row Publishers, 1974.
- Currid. Micha I. **“A Study of Planning at School County Level in the State of West Virginia,”** Dissertation Abstracts International, July 1982.
- Everett M. Rogers. อ้างถึงใน คณะกรรมการกลุ่มผลิต, **ปรัชญานิเทศศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร** นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2548.
- Fresen. Jill W. **“Quality Assurance Practice in Online Web-supported Learning in Higher Education : An Exploratory Study,”** Dissertation Abstracts International unpagged , September 2005.
- John W. Best. **Research in Education.** Englewood Cliffs, New Jersey : Prentic – Hall Inc., 1970.
- Julian. Reynaldo Hernandez. **“Microeconomic Studies in Higher Education,”** Dissertation Abstracts International. March , 2006.
- Kaiser. cited in Barbara G. Tabachnik and Linda S. Fidell, **Using Multivariate Statistics** New York : Harper & Row Publishing., 2001.
- Kurt Lewin. อ้างถึงใน คณะกรรมการกลุ่มผลิต, **ปรัชญานิเทศศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร** นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2548.
- Lasswell. อ้างถึงใน คณะกรรมการกลุ่มผลิต, **ปรัชญานิเทศศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร** นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2548.
- Lee J. Cronbach. **Essentials of Psychological Test,** 4th ed. New York : Harper & Row, 1984.
- Norbert Wiener. อ้างถึงใน คณะกรรมการกลุ่มผลิต, **ปรัชญานิเทศศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร** นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2548.
- Osgood and Schramm. อ้างถึงใน คณะกรรมการกลุ่มผลิต, **ปรัชญานิเทศศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร** นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2548.
- Paul F. Lazarsfeld. อ้างถึงใน คณะกรรมการกลุ่มผลิต, **ปรัชญานิเทศศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร** นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2548.
- Shannon and Weaver อ้างถึงใน คณะกรรมการกลุ่มผลิต, **ปรัชญานิเทศศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร** นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2548.
- Taro Yamane. **Statistics : An Introductory Analysis** New York : Harper and Row Publishing., 1967.